

Dñica septima post Trini.

peccauit. et deo reconciliari non potuit nisi panem panem manducaret. Hunc panem manducavit latro post multa scelera. Petrus post trinitatem negationem. Manasses post prophetarum occisionem. Filius prodigus post substantiam cum meretricibus consumptam. iuxta illud Chrysostomus in sermone. Per te omnia latronem subito Christus rapuit ad regnum. Per te David post flagitia factus felix iterum recepit spiritum sanctum. Per te Manasses receptabilis fuit. Per te Petrus apostolus qui ter negauit dominum recepit indulgentiam. Per te filius prodigus paternum amplexum adipisci meruit. Per te Ninive ciuitas barbarorum subito deum sapuit. virtutem sensit. dulcedinem gustauit. Ideo dicit Isidorus de summo libro. v. Omnia est medicamentum vulneris. spes salutis. per quam peccatores saluantur. per quam deus ad misericordiam prouocatur. que non tempore prestatur. sed profunditate luctus et lachrymarum. Quartus panis est infirmorum. id est tribulatione laborantium. et dicitur panis consolationis. Nam sicut panis materialis reficit esurientem. sic panis consolationis in tribulatione exiit. Ideo legitur quod dominus in tribulatione exiit nobis in exemplum consolationis est iacob Genesim. xxviii. ubi legitur quod fugiente iacob a facie Esau fratris sui multum turbatus timens furorem eius. Qui cum venisset in quendam locum ut in eo quiesceret. consolationem est dominus. et vidit scalam cuius summitas celum tangebat. et angelos vidit ascendentes et descendentes. sic etiam unusquisque nostrum debet in tribulatione positus consolari. quia absque consolatione homo interdum deficeret. sicut David qui ait in psalmo. Percussus sum sicut fenum et aruit cor meum. quia oblitus sum comedere panem meum. quia sicut fenum ardore solis exiccat nisi beneficio superuenientis pluuie sustentetur. sic anima iusti in aduersitate posita exiccat per temptationis ardorem nisi sustentetur et pane consolationis nutritur. Quintus est panis filiorum. et est panis doctrine vel sapientie. quod solum dei filius est concipiendus qui doctrinam gratanter suscipiunt. quia sapientiam et doctrinam stulti despiciunt. Proverbia. i. Et dicit notandum stulti pluraliter quia plures sunt sapientibus stulti eo quod stultorum infinitus est numerus Ecclesiasticus. i. Et. ij. eth. dicit Aristoteles. Praui homines sunt ut in pluribus. boni ut in paucioribus. Cui consonat Ouidius in. iij. de arboribus. Pluraque sunt species deteriora bonis. et hi mali sunt nec filii dei imitatione sed soli boni. Non est bonum sumere panem filiorum et dare canibus ad manducandum Mat. xv. Doctrina ergo dicitur panis. quia per illam vitam spirituales sustentat. Item dicitur quolibet bono dicitur Ecclesiasticus. xv. Cibavit illum pane vite et intellectus. Sextus panis est amicorum et hic est panis facti ad quem nullus accedere debet nisi sit amicus dei. quia solum amici ad hunc panem inuitantur comedendum Cantus. v.

Comedite amici mei. et inebriamini charissimi. Sed nota quod iste panis sancte eucharistie congrue ponitur post panem filiorum sancte doctrine. quia doctrina sancta optime disponit ad panem sancte eucharistie. sicut figuratum est Ruth. ij. ubi legitur quod Ruth paupercula pro filio noemi socrus sue iuit ad agrum colligere siccas post tergum mentium. quam videns Booz confortans eam dixit. Ne vadas ad colligendum alium fructum. nec recedas ab hoc loco. sed iugere puellam meam. et ubi mesuerunt seque. Spiritually Booz interpretatur fortitudo certantium. Per Ruth qui interpretatur defectio subaudi animam peccatricem quam quotidie patitur defectum gratie. Socrus vero que est conscientia infestatio infestat ipsam ut vadat ad agrum Christi id est sacre scripture. et colligat spicas. id est documenta. Tandem Booz. id est Christus dominus agri preterens anime inspiratores ut illa audiens suscipiat. et suscepta ope compleat cum venerit hora cibum sumendi. id est corpus Christi possit sumere cum alijs qui seruiunt deo. sicut Booz precepit ut comederet et biberet cum seruis suis. id est messoribus. Septimus panis et ultimus est beatorum. et est panis suauitatis eterne. de quo dicitur Luce. xiiij. Beatus qui manducat panem in regno celorum. Hunc panem Christus nobis disposuit per suam incarnationem. per dicatorem. et miraculorum operationem. passionem. resurrectionem et ascensionem. sicut dicitur Luce. xxij. Ego dispono vobis sicut disposui tibi mihi pater meus regnum ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo. Ad quod regnum nos producat etc.

Dñica. vii. post Trini. Sermo. iiii.

Sustulerunt quod supauerat de fragmentis. vij. Iporatas Marci ubi. s. Secundum naturam les et Grego. vij. sunt stelle in firmamento similes iuncte que ab astronomis plyades. et a vulgaribus septestellium sive vergilie vocantur. que tempore hyemali oriuntur. et quanto aura est serenior tanto melius ab alijs discernuntur. vna vero in septem latere videtur in illas. Moraliter per firmamentum ecclesia sancta figuratur propter duo. Primo sicut firmamentum inter duos polos rotatur. quorum vnum est septentrionalis que nobis nunquam occidit. et dicitur polus arcticus. Alter autem australis que antartice dicitur. et nunquam a nobis videtur. sic sancta ecclesia existat inter duo testamenta. id est vetus et nouum. quorum vnum scilicet vetus bona. id est visibilia et presentia promittebat. Leviticus. xvj. et Deuterius. xj. Si mandata mea custodieritis dabo vobis pluuias temporibus suis. terra gignet semen suum. pomis arbores implebitur. panem comedit in saturitate. auferat inimicos de finibus vestris. Et Esaias. i. Si audieritis me bona terra. come. Aliud vero testamentum. id est nouum. invisibilia et futura promittit. Unde Mat. iij. Omnia

agnē appropinābit. n. regnū celoz. Et math. xix. Si vis ad vitā. s. etnā ingre. ser. mā. Secūdo sic firmamentū i. xij. signa distiguit que sūt aries. thaur⁹ zc. sic fides ecclie i. xij. articulos. In isto quidē firmamēto sacre ecclie sunt vij. sacra q̄ sūt baptismus. p̄firmatio. eucharistia. p̄nia. m̄rimoniū. ordo z vnctio sacra. que patēt i his metrl. Abluo firmo cibo piat vxoz et ordinat vngit. Ordo volūtat̄ thoz ē dant q̄n q̄ necesse. Ordo n̄ iterat nec p̄firmatio nec fons. Sed hec. vij. sacra significant p. vij. stel las que plyades vocant. qz sicut p̄dicte stelle tpe hyemali oriunt. sic oia sacra tpe passiōis xp̄i. qd̄ tunc tps p̄ hyemē significat orta sunt qz efficacīā hnt a passiōe xp̄i. Et sic vna stel/ la in illas latere videt. sic sacm̄ eucharistie latet z occultat̄ sub accidētibus. qz sacm̄ eu/ charistie nō possum⁹ videre in corpe gl̄ificato vt dicit mgr̄ i. iij. li. sen. di. ij. Exemplū d̄ mo/ yse in cuius faciē filij isrl̄ nō poterāt p̄pter cla/ ritatē vultus eius videre Exo. xxxiij. Et. ij. Cor. iij. Ideo nobis velatū sub accidētibus misstrat. Et licet p̄pter istaz cām nec boni nec mali pnt̄ intēdere in faciē. i. in corpus chzisti. Singulariter tñ hoc a malis remouet̄ p̄p̄ in/ dignitatē. cuius figura habet̄ in bethsamitis qui postq̄ reuelauerunt arcā. z viderunt nu/ dā mortui sunt de numero virozū. lxx. d̄ plebe x̄o quināginta milia. vt p3. j. Reg. vj. Et hec quidē sacramēta que signant̄ vt iā dictū est p̄ vij. stellas in p̄nti euangelio figurant̄ p̄ septē sportas. qz sicut sporte erāt plene fragmento/ rum. ita sacra ecclie sunt plena gratiaz. Et si/ cut sporte exterius apparent. fragmenta autez interius latent. sic sacramēta in rebus visibili bus dant. z interius habēt inuisibilē gr̄az. qz dicit Aug. in li. d̄ doctrina xp̄iana. c. xj. Sac/ mentū ē inuisibilis gr̄e visibilis forme. idō d̄r̄ Sustulerūt quod supauerat de fragmentis. In quibus vobis duo tāgun̄. Primo fragmē toz supfluitas a xp̄o multiplicata. Secūdo sac/ mentoz. vij. pluralitas in sport̄ figurata. Cir ca quod notandū p̄ma sporta significat p̄muz sacramentū. s. baptismū. quod fm̄ mgr̄m lib. iij. di. ij. inter noue gr̄e sacramēta primū ē. de quo quatuor sunt videnda. quid sit baptism⁹ que sit forma. quādo institutus. et que causa institutiōis. Primo ergo baptismus vt dicit magister vbi. s. dist. iij. dicit̄ tinctio. i. ablutio corpis exterior facta sub forma vboruz p̄scri pta. s. a xp̄o. Si. n. fiat ablutio sine vbo. s. vo/ cali non est ibi sacm̄. sed accedēte vbo ad ele/ mētum fit sacramentū. Alia aut̄ sicut sal z ex/ orcismus sunt ad solennitatē z decorez sacra/ menti. Et dicit glo. q̄ illa omittens sine neces/ sitate peccat mortaliter. qz augent deuotōem vel in ipso suscipiēte vel porrigente vel cir cū

stantibus. Secūdo de forma nota que ē h̄. Ego te baptizo in noie patris z filij z sp̄s̄s̄s̄cti amē Ideo dicit Alexander. iij. d̄ baptismo z ei⁹ ef/ fectu. Si q̄s puez ter in aquā merferit in noie patris z filij z sp̄s̄s̄s̄cti. z nō dixerit. Ego te baptizo in nomie patris z filij z sp̄s̄s̄s̄cti. nō est puer baptizatus. Dicit tñ cōiter docto. q̄ ego z amē nō sunt de necessitate sacri. Qui ta/ mē ex certa scia omitteret peccaret. Sz addit ibidē decretalis de q̄bus dubiū sit dicēs. De quibus dubitat̄ an sint baptizati. baptizētur his verbis. Si baptizatus es nō te rebaptizo s̄ si non es baptizatus ego te baptizo in nomi ne patris z filij z sp̄s̄s̄s̄cti. Et fm̄ glo. si pri/ us baptizatus est nihil sc̄do additur. s̄ ad vo cem referē talis iteratio. z est signū solummo do q̄ sit baptizat⁹. vt. lxvij. di. s. q̄ ergo. Ter tio quādo baptismus ē institutus. dicit magi ster li. iij. di. iij. q̄ institutio ē facta q̄n xp̄s̄ ba ptizatus fuit a Iohāne i iordane. qz tūc cōta/ ctu mūde carnis sue vim regeneratiuā contu lit a q̄s. vt q̄ postea immergerent̄ inuocato no mie trinitatis a pctis purgarent̄. Sz q̄dā di/ cunt baptismū institutum q̄ Nicodemus dixit xp̄s̄. Nisi q̄s renatus fuerit ex aqua z sp̄s̄s̄ctō zc. Ioh. iij. Alij dicūt institutiōem factā cum ap̄lis dixit. Ite docete om̄s gētes baptizātes eos i noie p̄ris z filij z sp̄s̄s̄s̄cti Mar. vi. Sz dic q̄ p̄ verba que dixit ad Nicodemū solus baptismus ē notificatus. sed cū dixit apostol. Ite docete. tūc vsus baptismi est inchoat⁹ vt dicit glo. Quarto cā institutiōis baptismi ē in nouatio mentl. vt hō q̄ p̄ pctm̄ vetus fuerat. p̄ gr̄am baptismi renouet̄. qd̄ sit depositiōe vi tiōz z collatiōe vtutū. Sic. n. fit q̄squis nou⁹ hō vt absolut⁹ a pctis ornet̄ vtutib⁹. Absolu tio pctōrum pellit feditatē. Glo. corpis z aie. Appositio vtutū affert decorē. Et hec est res sacri. s. interior mūdicia. hec mgr̄ di. iij. c. vlf. Nā in puulis mūdāt originale pctm̄ intantum vt si ante annos discretionis discesserint veni unt immediate ad xp̄m. In adultis vō fit re/ missio oim̄ pctōrum. s. originaliū. actualiū. ve nialiū z mortaliū. etiam totius pene debite p pctis. si habeat ppositū nō peccandi. z maluz displiceat ei. Circa hoc sacramētū p̄mo queri tur. an pōt cōferri a malis ministris? Rndet Petr⁹ de taren. iij. p̄ncipali. arti. j. q̄ bonitas mistri est de congruentia sacri. nō d̄ substātia Nā ea que de substantia sunt oportet esse cer ta. bonitas vō mistri ē incerta. ideo si desit nō minus est sacramentū. Et infra arti. ij. Mini ster in q̄t nō ē agens p̄ncipale sed instrumēta/ le. z iō nō oportet q̄ hēat apud se formā quā imp̄mit sicut agēs p̄ncipale. nā p̄ malū ministrū pōt dñs dare bonū donū. vñ eque vtilis z bo na ē suscipiēti talia data p̄ malū seruuz sicut z 3 3

Dñica septima post Trini.

p bonū. Et subdit artic. iij. **Q**ual' mister aut baptizat cū solēnitate vt mister ecclie. aut sim pfr i articulo nēcitatē sicut vetula solz baptizare. pmo peccat mortalit'. et si pctm suū reco/ lit et nō penitet. Secdo mō nō peccat h' Petr'. Et seqtur in toto. s. Tho. **I**ō dicit mgr libro iij. di. vi. Quicūq; sit si baptizat si seruat forma a xpo tradita vtz baptismū dar. et iō q il/ lū sumit nō debz rebaptizari. Dicit tñ doctor subtilis. sup. iij. q. j. Si hereticus baptizat puulū in forma et intētiōe ecclie. tunc uihil obstat puulo q̄tum ad sacm̄ nec q̄tum ad effectū eius. Sed si baptizat adultū qui intendit esse discipul' ipsius nō suscipit rē sacri. Si autē baptizatus nō habet malū motū. puta con/ sensum i heresim̄. suscipit sacm̄ et rē sacri. **V**erū tamen ab heret. is ab ecclia p̄scis nō ē sumendū sacm̄ nisi in causa necessitatis. in quo etiā nō baptizati s̄m. s. Tho. si intendūt face/ re quod ecclia facit conferunt sacm̄. Secūdo querit quid sit faciendū si sacerdos nō vult baptizare nisi symoniace p pecunia: **H**ic tho. q. v. artic. v. In tali casu petēs baptismū si est adultus baptizet baptismō flām̄. et sufficit si bi tunc. nec dz symoniaz facere. Si autē puer sit baptizandus tunc debet ipsemet prius puer baptizari q̄ sacri p̄cium dare. cū licitum sit et aquā emere. si aliqs eā non possit h̄re. **I**dē tenet **P**etrus et doc. subtilis q̄ pōt emere aquā a sacerdote. esto etiā q̄ sit p̄secrata nō habendo oculū ad p̄secratōem. qz tantū valet quantū nō p̄secrata. sicut licet v̄dere calicē consecratū. nō habēdo respectū ad p̄secratōz. Si milititer si sacerdos nitat v̄dere actū baptizatiōis pōt ille q̄ offert puulū. tñ nō intendens actum illum in q̄tuz est sacralis. sed laborē sacerdotis in illo actu. sicut conducūt hodie sacerdotes ad celebrandū missas non q̄ ipsi v̄dant et alijs emant actū celebratiōis in q̄tuz est sacramentale. qd absit. sed q̄ ipsi. s. vendūt laborē. qz oportet vnumquēq; de suo labore taliter et qualiter victum acquirere vel victuale **H**ec ille. **T**ertio querit. vtz puer possit baptizari in m̄ris vtero: **A**d hoc r̄sudet mgr in. iij. sniaz dis. vi. q. nullus i vtero m̄ris baptizari pōt etiā si m̄r baptizet. Et rōem ponit **I**sid. d. sum. bo. et habet de p̄se. di. iij. Qui in mater/ nis sunt vteris iō baptizari nō p̄nt. qz q̄ nat' i lucē corpale s̄m **A**dā. i. carnē nō ē. s̄m xpm non pōt renasci. neq; regeneratio in eum duci pōt in quē generatio nō p̄cessit. sed hoc intelligit de baptismo fluminis. **I**deo dicit doctor subtilis dis. iij. par. j. q. iij. q̄ pōt baptizari baptismō flām̄. sicut pater d̄ sanctificat' in vtero. vt ptz de **H**ieremia **P**iere. j. de **J**ohanne **L**uc. j. **S**icut baptismō sanguinis si occidit m̄r grauida p iusticia. qz ea de cā p̄sequit puulū

i vtero qua et matrē. **S**ed d̄ baptismō fluminis dicit. q̄ si puer s̄m om̄s ptes ē i vtero matris. nō pōt baptizari. qz non pōt immediate ipsuz aqua cōtingere. sic nec pōt lauare. **S**i autē ap/ parebit p̄ncipalis pars puta caput. tunc sim/ pfr pōt baptizari. itellige si timef piculū mortis. nō inquit ē verisimile q̄ i die p̄thecostes q̄n baptizabant trīa milia hoīm q̄ qlibz laua ref q̄tum ad totū corpus. s̄ p̄cipue q̄tum ad faciē asp̄gendo. vel q̄tum ad caput p̄funden do. **S**i autē apparet ps minus p̄ncipalis illa nō ēē baptizanda. qz i ea ē tota aīa licet nō om̄s sensus vt i capite. et postmodū possz baptizari si nasceref viuus sub p̄ditōe. vñ dicēdo q̄ deus suppleret illud qd impotētia impēdiret. **E**t talis puer si nasceref mortuus sepe/ liēdus ēē i fra b̄ndicta. hec **S**cotus. **E**t hoc etiā tenet **P**arisien. i termis. di. vi. **S**z tñ nō/ tandū q̄ p̄byteri nō debēt accedere ad partū muliez. si igif contingit difficultas pariedū. et ibi timef mors pueri. debēt mulieres obstet/ ces adesse et i casu si ps p̄ncipalis vel minus p̄ncipalis apparet vt in nēcitate ne deretur anima hanc pte baptizaret. **P**ria dicit **A**ug. **I**n quolibet mēbro tota et in/ gra anima est. sicq; totus baptizatus crederet. et in tali casu si p̄ualuerit puer tali mō debet hoc p̄bro mulier publicare. et p̄sbz debet formā x̄boz ab ea platā audire cū testimonio p̄sonaz q̄ p̄ntes i baptizando extiterūt. q̄ si debita formā audierit seruata circa baptizatiū in q̄cunq; nēcitate tñ p̄pleat et suppleat neglecta. **S**i x̄o circa formā erratū fuerit. tūc ipm cū debita forma baptizet. **C**autius tñ ē vt pueri nō plene nati sicq; i necessitate baptizati sub p̄ditōne baptizent. vt ait doc. **S**cotus nominatus. **S**ecunda sporta significat scdm sacm̄ qd ē confirmatio. vt ait **E**usebius papa d̄ conse. di. v. ap̄ls. ab alijs p̄fici non pōt nisi a summis sacerdotibus. vel s̄m glo. h̄ntib' autoritate ipoz. vicz ep̄is. **E**t dicit magister libro. iij. dist. vii. **V**irtus huius sacramenti ē donatio sp̄s sancti ad robur qui in baptismo datus ē in remissionē. et ideo confert hoc sacm̄ cuz signo crucis. vt confirmo te crismate salutis i noie p̄ris et filij et sp̄s sancti. **E**t hoc crisma conficit ex oleo et balsamo. **P**er oleū x̄tus sp̄s sancti designat quo et x̄ps vnctus d̄r. ps. xliij. **E**xit te deus tuus oleo leticie p̄ p̄fortibus tuis. vt sic a x̄po dicant xp̄iani quasi sub ip̄o militantes **P**er balsamū odor fame ostēditur quā necessario ē habere eos qui inter mundanos puer santur. **U**nde **A**ug. xij. q. j. c. **N**olo. **D**ue inquit sunt res. consciētia et fama. **C**onsciētia ē necessaria tibi. fama p̄ximo. **E**st tamen fructus huius sacri q̄ dat prudentiam et constantiā roburq; ad pugnādū. et dat augmētū gra

tie cum plenitudine sanctitatis. scie et virtutis.
Ideo dicit Parisien. q. j. q. i hoc sacro confer-
 tur gratia et robur in confessione veritatis con-
 tra aduersarios. Tertia porta significat terti-
 um sacramentum. videlicet eucharistie. i. bona
 gratia. quia in hoc sacramento non modo est aug-
 mentum virtutis et gratie. sed ille totus sumi-
 tur qui est fons et origo totius gratie. de quo sa-
 cramento dictum est supra parte. j. in bona qua-
 ta feria. et in ista parte secunda sermo. xxxij. et sermo
 ne. xxxij. ideo ad presens premitto. Pro infor-
 matione tamen sacerdotum simplicium hic primo que-
 ritur quid facere debeat sacerdos quando post sum-
 ptionem corporis christi percipit se solam aquam in-
 fudisse. vel post perceptionem calicis vertit se ad
 solam aquam. Respondet doctor subtilis sup. iij.
 sniarum. q. iij. q. dicit illam aquam caute effunde-
 re super altare. et de nouo vinum cum modica aqua
 infundere si nihil de ea remansit in calice. et pote-
 rit redire a cornu altaris. Et satis in breui tempore ab
 illo loco canonis. Simili modo postquam cenatur est
 et. continuare versus ibi. vni memores etc. Et illis
 vobis placet cum debita reuerentia sumere san-
 guinem ne sacrum sumatur diuisim. quia diuisio eius-
 dem sacri non potest sine grandi sacrilegio pue-
 riri. de conse. dist. v. relatum. vbi etiam dicitur quod a
 cione vno anno repulsus se nouerit. Sed si ob-
 ieceris quod hoc sacramentum est tamen a ieiunio lumen-
 dum. et si post sumptionem aque pure sanguinem
 christi sumeret non esset ieiunus. Dicit doctor sub-
 tilis vbi supra quod non ita stricte prohibet eccle-
 sia non ieiunum percipere. Et dicit. s. Tho. q. pre-
 ceptum de perceptione sacramenti est maioris ponde-
 ris quam a ieiunio sumatur. Non enim ponitur in c. re-
 latum. quod suscipiens non ieiunus reus est dominici
 corporis vel sacramenti. neque quod ibi est sacrilegi-
 um. neque repellit a communione per annum sicut hic
 simpliciter. Si iteque obijcias scandalum ecclesie. si po-
 pulus percipit illum non percipere sanguinem. Res-
 pondet Scotus quod hoc scandalum est phariseorum ac-
 ceptum non datum. **B**ath. xv. Potest tamen
 sacerdos scandalum cauere si caute facit ut di-
 ctum est supra. Secundo queritur quid faciat
 sacerdos cui occurrit aliquod peccatum cum iam
 sit indutus ut habeat necesse ire et celebrare?
 Respondet doctor subtilis Scotus sup. iij.
 di. Nonne quis tenet prius antequam se induet con-
 fiteri et reconciliari non tamen deo. sed et ecclesie ad hoc
 ut digne recipiat sacramentum vnitatis ecclesie. Si au-
 tem non occurrat oportunitas penitendi et confi-
 tendi si potest sine scandalo tenet non commu-
 nicare. Si autem occurrat scandalum nisi communi-
 cet. utpote si indutus est ut postea occurrat si-
 bi conscientia de peccato mortali. potest cum contritione
 et voluntate confitendi tempore opportuno celebrare
 ut scandalum euitet. Tertio queritur vtrum pol-
 lutio nocturnaliter impediatur a celebratione? Res-

detur ex glo. in sum. di. vij. Si pollutio ex infir-
 mitate accidit non prohibet a sacri precepto. sed
 a consecratione nisi insit necessitas. Si ex precedenti
 turpi imaginatione accidat ab utroque prohibet.
Quarto queritur an sacerdos in preparatione
 calicis debet aquam vino apponere? Respondent
 doctores sup. iij. sniarum dist. vj. Aqua non
 est huius sacramenti propinqua materia sed remo-
 ta. ideo debet ita modicum apponi quod in vinum
 facilius et totaliter conuertatur. et a suis proprie-
 tatibus vinum non transmutetur. et ita credimus
 christum fecisse. et iste est usus romane ecclesie. Et de
 signat aqua illum populum fidelem virtute passio-
 nis redemptum et christo unitum. Ideo dicit magi-
 ster li. iij. di. xj. Aqua admiscenda est vino. quia
 aqua populum significat qui per passionem christi
 redemptus est. Et hic notare debent sacerdotes
 quod vinum in ampulla a mistro porrectum sibi non
 benedicit. sed solum aquam. quia dicit **B**uil. in ra-
 tionali diuinorum libro. iij. quod aqua benedicitur
 vino admisceatur. vinum vero non. Et hoc ideo. quia
 vinum in hoc loco significat christum qui nulla eget
 benedictione. aqua vero populum qui in hac vi-
 ta nequit esse sine peccato. propter quod indiget
 benedictione dei ut reddatur dignus ad vni-
 onem cum christo. Vel etiam quia populus per aquam
 signatus vni christo solum per benedictionis gratiam.
Quinto queritur de forma consecrationis pa-
 nis et vini. Dicunt quidam quod forma consecrati-
 onis corporis consistit in his verbis. Hoc est enim corpus
 meum. Sed forma consecrationis vini est ista.
 Hic est calix sanguinis mei. et non plus. et hoc cre-
 do verum. Et hoc tenet Petrus de taranta. Alij
 credunt quod debet addi noui et eterni testamen-
 ti mysterium fidei. Alij vltra hoc dicunt adden-
 dum. Qui pro vobis et pro multis effundetur in
 remissionem peccatorum. Et multi tenent vltimam opi-
 nionem tanquam securam et securiorem. Prima ta-
 men est omnino securam ex similitudine ad for-
 mam consecrationis christi ut planum est. nihilominus
 tamen sacerdos ante totam elevationem calicis versus in-
 fra dicit omnia premissa proferre versus ibi. **V**ni et me-
 mores. Et hec dubia dumtaxat inserui per sim-
 plicibus sacerdotibus et non per laicos. nec est mul-
 tum pro eis ut ipsis proponatur. **Q**uarta porta est quar-
 tum sacramentum videlicet penitentia. que secundum **A**ugustinum est peccatorum
 maculam et reatum abscindere. et eorum suggestio-
 nibus aditum non indulgere. Et hec descriptio
 sufficiens est. quia continet totam substantiam huius
 sacri. Quod patet. quia penitentia est medicina con-
 tra mortale peccatum. Et quia in peccato mortali tria
 sunt. Primum est culpa. secundum macula. tertium
 reatus obligans ad penas. ideo penitentia solet ha-
 bere tres partes. Prima est contritio cordis contra
 culpam. Secunda est confessio oris contra maculam.
 Tertia est satisfactio operis contra reatum. Aliter
 autem doctor subtilis. q. iij. diffinit penitentiam per

facr̄m. Dñia ē ablutio homis penitētis facta certis verbis cum debita intentione. platis a sacerdote iurisdictionē habēte ex institutōe diuina efficaciter absolutionē anime a peccat̄ significantiibus. Et infra inquit. Non ē necessarium q̄ sint verba ista p̄cise in hoc sacramēto q̄ sufficit q̄ exprimat̄ actus suae absolutōnis Sicut. n. in iudicio publico non oportet esse imitata verba. cōmunit̄ t̄m sunt ista v̄ba. Ego absoluo te. Et dicit Parisiens̄. q̄ alia q̄ p̄mittunt̄ vel sequūt̄ fm̄ diuersar̄ ecclesiar̄ diuersam p̄suetudinē adijciunt̄. Idē Parisiens̄. q. iij. Nec est de nccitate in nomine p̄ris et filij et sp̄s sancti. q̄ non ē a xp̄o institutū sicut in baptisimo. Quinta sporta ē quintus facr̄m. s. matrimoniu. et est viri et mulieris legitima coniunctio indiuiduā vite consuetudinē retinēs. xx/vij. q. j. s. j. et c. cū societas. Et d̄r notāter viri et mulieris. et nō viroz vel muliez. nec mulierū et viri. q̄ vnus vir plures mulieres. et vna mulier plures viros h̄re nō dz. sed fuit aliqui licitū ex diuina disp̄satōe. vt patuit. s. sermone. xxxviij. Et addit. s. Tho. q. p̄ inspiratiōne internaz p̄ncipaliter sanctis p̄ribus facta est dispensatio. et p̄ ipsos ad alios deriuata eo tpe quo multiplicatio plis erat nccia que ē finis p̄ncipalis matrimonij. d̄ hoc quere plura parte prima circa dñicam. Puptie facte sunt in chana galilee. Sexta sporta est sextū facr̄m vicz ordo. Est aut̄ ordo signaculū quoddā ecclesie p̄ quod sp̄ualis pt̄as tradit̄ ordinato vt dicit magister lib. iij. disti. xxij. Et sunt septē ordines vt tradit magister lib. iij. disti. xxiiij. iuxta septiformē sp̄s sancti gr̄az. Primus ordo est ostiarioz. qui p̄esse debēt ostijs. ne. s. in fideles. ex cōmunicati. canes aut bestie intrēt. Et eis cum ordinant̄ clauēs dantur ecclesie ab ep̄o. et sic dicit eis. Agite tanq̄ deo rōem reddituri p̄ rebus q̄ clauibus istis includunt̄. hoc officiu dñs impleuit i sua p̄sona q̄n flagello q̄i d̄ funicul̄ facto vendētes et emētes eiecit d̄ tēplo Job. ij. et Math. xxi. Sc̄ds gradus est lectoroz. q̄ lectores a legēdo sicut psalmiste a psalmis canēdis dicti sunt vel vocati. Hoc officiu xp̄s adimpleuit cum in die sabbati in synagoga libz Esaie apiens legit. Sp̄s dñi sup me eo q̄ vnxit me. euāgelizare paupib̄ misit me. Luc. iij. Tertius ordo ē exorcistaz q̄ dicunt̄ adiurantes in latino. Inuocare nāq̄ h̄nt sup cathecuminos et sup eos q̄ h̄nt sp̄m immūdiū p̄ nomē dei iurātes ab eis. hoc officio vsus est dñs sepe cū demoniacos sanauit. Quartus ē ordo accolltoz q̄ latine ceroferarij dicunt̄. q̄a cādelas portāt q̄n euāgeliiū legif. et eas tenēt q̄n altari facr̄m eleuat̄. Hoc officiu testat̄ dñs se h̄re cū dixit. ego sū lux m̄di Job. viij. Quintus ordo ē s̄bdyaconoz. q̄ ita dicti sūt. q̄ dya-

coni p̄ceptis subiacēt Ad eos. n. p̄tinet calicē et patenā deferre et dyacono tradere. Hoc officio vsus ē dñs q̄n lintheo se p̄cinxit Job. xij. Sextus ordo ē dyaconoz. ad quos p̄tinet euāgeliiū legere i misse officio et sacerdoti assistere et ip̄sibus q̄ p̄ sacerdotē agunt̄ ministrare. B̄ officio vsus ē dñs q̄n p̄dicauit. Septimus ordo ē p̄sbyteroz. Presb̄. n. grece senior ē latine. nō p̄pter etatē. sed p̄pter honorē et dignitatē quas adepti sunt p̄sbr̄i. ideo ipsi sunt semē cui b̄ndixit deus Esa. lxi. Idcirco Eccl̄. vij. dictū est. Honora dñm ex tota aia tua. statim subiūgit̄ Honorifica sacerdotes. Hoc officio vsus ē dominus cū seipm̄ obtulit i ara crud. Querit̄ h̄ an in sac̄o ordis charact̄ imp̄mat̄. Et q̄ sic. vñ charact̄ ē q̄dā indelebil̄ entitas quā h̄ cōsequitur. cū suscipit facr̄m ecclesie q̄ nō est licitū iterare. vbi gr̄a cū q̄s baptizat̄. p̄firmat̄ aut or̄dinat̄. Inp̄mit̄ aie eius signū quoddā sp̄uale p̄petuū p̄ q̄ discernit̄ a nō baptizato. nō p̄firmato vel nō ordinato. Septima sporta significat̄ septimū facr̄m quod ē vnctio extrema. q̄ ē facr̄m quod dat̄ infirmis in diuersis p̄tib̄ corporis ad venialiū deletionē et morbi corporalis alleuiatōem cum forma ad hoc instituta intentione faciēdi q̄d ecclesia facit. Et hec est forma fm̄ doc. subtilē i p̄ncipali. Per istā sc̄tam vnctōz et suā p̄ssimā misericordiaz p̄cat tibi deus q̄d q̄ visū delict̄i. et sic d̄ alijs mēbris. vt naribus et manibus. Et dicit. s. Tho. q. iij. ar. ij. In quibusdā ecclesijs dicunt̄ ista v̄ba. In colore huius sacri vngto oculos tuos oleo sanctificato in noie p̄ris et filij et sp̄s sancti amē. H̄ hec v̄ba nō sunt forma sed q̄dā dispositio ad formā. vt s̄. Et dicit mgr̄ in. iij. disti. xxij. q̄ hoc facr̄m vnctiōis infirmoz ab apl̄s legif̄ institutū. Sit em̄ Jacobus. c. v. Infirmat̄ q̄s i vobis inducat presbros ecclesie vt orent sup eum. vicz. vij. ps̄. vngentes eū oleo in noie dñi. et alleuiabit eum dñs. s. infirmitatē in eo mitigando. et si in p̄ctis est dimittētur ei. In quo (dicit mgr̄) ostenditur sacramentū hoc duplici d̄ causa institutum fuisse. vicz ad remissionē peccatorū. et ad corporis infirmitatis alleuiatōem. Item Petrus de tarenta. ij. p̄ncipali. q. iij. dicit. hoc sacramentū iterari p̄t. q̄ characterē non imp̄mit. Ideo homo pluries p̄t inungi. etiā i eadē infirmitate si sit longa. si pluries incurrit status piculosos. et tantū sit dictus de. vij. sacris p̄ sportas hic designatis.

Dñica. vij. post Trini. Sermo. j.

HEt edite a falsis prophetis q̄ veniūt ad vos i vestimentis ouiu. intrinsec̄ aut̄ sunt lupi rapaces Mat. vij. H̄ solo. dicit d̄ p̄thera. q̄ ē aial ex albo. et nigro mixtū. et ē pulcre forme